

2013-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa akuersissutigineqarnissaannik siunnersuut

Saqqummiussissut

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Matumuuna ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2013-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutai Naalakkersuisut sinnerlugit saqqummiutissavakka.

2013-imut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiuisartuinit avataaneersunit apeqqusernagit kukkunersiuisartutunit akuerineqarput.

Nunatta Karsia 2013-imi IS-imi 77 mio. kr.-inik sinneqartoortoq, ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit 99 mio. kr.-inik amigartooruteqarnissamik missingersuuteqaraluarluni, pitsanngoriaat 178 mio. kr.-iuvoq.

2013-mi namminersorlutik ingerlatsisut akornanni aningaasarsiorneq ukiunut siuliinut sanilliullugu annikinnerulaarpoq. Raajat akigissaarsimapput ukiumilu pineqartumi isertitaqarnerulissutaaqataallutik. Sanaartornermik suliassaqaarfimmi ingerlatat appariarsimapput inuillu suliffissaaleqisut 2013-ip ingerlanerani amerlinerannut patsisaaqataalluni. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaasa 2013-imi angusaasa pitsaanerunerannut pissutaaqataammata tamatuma saniatigut aningaasanut inatsimmi kontuni arlalinni atuinikinnerussuteqartoqarneranut pissutaaqataavoq.

Naalakkersuisut ukiup ingerlanerani suliassat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut saqqummiuttarpaat, ataatsimiititali allu aningaasaliinissat 11 mio. kr.-inik pitsaasumik sunniuteqartussat akuerai. Suliassat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2013-imut akuerisai tamarmik ukiumoortumik ilassutitut aningaasaliissutitut inatsimmi Inatsisartunut nassiunneqartumi ataatsimoortinneqarput.

Ingerlatsineranut aningaasartuutit tapiissutillu tamarmiusut piffissami 2012-imit 2013-imut 2,69 pct.-inik qaffassimapput. Tamanna 2011-mit 2012-imut 3,5 pct.-inik pitsanngoriaataavoq. 2011-mit 2012-imut isertitat 2,1 pct.-inik qaffariarput taamaattorli 2012-2013-imi 0,1 pct.-imik appariarlutik. Aningaasartuutit ikilisinneqarnissaat, kiisalu inuussutissarsiuutitigut

ingerlataqarnerulernerup kingunerisaanik nutaanik isertitaqalerneq ukkatariinnartariaqarpagut.

2013-imi sanaartukkanut 773 mio. kr.-it atorneqarput. Taakku 2012-imi sanaartornermut immikkuullarissumik annertoorujussuussimasumut sanilliullugit 293 mio. kr.-inik ikinnerupput. Sanaartugassanut iluarsagassanullu aningaasaateqarfimmit 2013-ip ingerlanerani aningaasalersuineq 198 mio. kr.-inik pitsanngortinneqarsinnaasimavoq.

Ukiup naatsorsuuteqarfiusup 2013-ip naanerani Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi uninngasuutit 620 mio. kr.-iupput, sanaartornermut tunngasuni suliat suliarissallugit siusinnerusukkut aalajangeriikkat inaarsarneqarnissaannut, pingaartumik ilinniartitaanermut tunngasunut aamma meeqqat atuarfiinut atugassaasut. Ineqarnermut Naalakkersuisoq sanaartornermut iluarsaanermullu tunngasunut nassuiaasiorpoq, pineqartumi ingerlatat erseqqissumik allaaserineqassallutik.

Ukiumi pineqartumi IST-mi angusat tamarmiusut 71 mio. kr.-inik sinneqartoorfiupput. Tassaniupput Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut taarsigassarsiaritit 110 mio. kr.-iusut.

Ataatsimut isigalugu nunatta karsiata naatsorsuutaani IST-mi angusat missingersuutigineqartunut sanilliullugit 174 mio. kr.-inik pitsanngoriaataapput.

Ukiuni tulliuuttuni akileraarutitigut akitsuutitigullu isertitassat nalorninartortaqarput, taakku akit qaffasissusiisa allanngorarnerannut malussarissorujussuummata.

Suliffissaaleqisoqarnerulernerata taamatullu innuttaasut isertitakinnerulernerisa, ilaatigut akiliisinnaassuseq ajorseriassappat akiliisitsiniartarnerup ajornarnerulernerata kingunerisaannik akileraarutitigut isertitat apparsinnaapput.

Tupanik imigassamillu aalakoornartortalimmik tunisaqarnermit akitsuutinit isertitat appariartortorujussuupput tamannalu siunissami peqqissutsimut aningaasartuutissanut tunngatillugu tunngaviatigut pitsaasuvoq.

Aalisarnermit isumalluutini akileraarusersuinermit isertitat 2013-imi aatsaat taama qaffasitsigaat. Taakku qaffasissuutiinnarneqarnissaanni ilaatigut pisassiissutit akinullu tunngasut apeqqaapput, ilaatigullu pingaartumik sineriammut qanittumi aalisarnermik pisariillisaaneq aalisakkanillu nutaanik iluatsilluartumik iluaquteqarnissaq, kiisalu aalisarneqareersunik iluaquteqarluarnerunissaq apeqqaapput.

Maannatulli akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allanngorarnerat taamatut appasitsigitillugit ikiorsiissutitut aningasartuutit annertoorujussuupput. Tamatumani nunatta karsiata kommunillu

anigaasaqarnerat sunnerneqarpoq. Suliffissaaleqisoqarnera appartissinnaangorlugu sulisinnaasullu akit pitsanngorsarneqarnissaat pillugu inissimalernissamut piareersarneqarsinnaangorlugit suliffeqarneq pillugu politikeqarluarnissaq ilinniartitaanermullu suliniuteqarluarnissaq pingaaruteqarpoq.

Nunatta Karsia ukiuni kingullerni erngup nukinganik innaallagissiorfiliortiternermut taarsigassarsisiterujussuartarnermit sunnerneqarsimavoq. Attaveqaatinut taamatut anigaasalersuinerit nunatta ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu unammillersinnaassusianut pitsanngorsaataasinnaasut siuarsarneqartuartaqarput. Attaveqarnermut tunngasunut siunissami anigaasalersuinissamut pilersaarutit maanna suli naalackersuinikkut inaarutaasumik isummerfigineqanngillat. Sanaartornermut immikkoortunut pilersaarutissanut taakkunungalugu anigaasalersuinerit isummernissaq ukiuni tulliuuttuni anigaasanut inatsisinut sunniuteqassaaq. Siullermik sanaartornermut anigaasalersuinikkut, ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu ingerlatsinermit anigaasartuutit appariartornerannik kinguneqartussamik.

Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq avataanit kukkunersuisup kukkunersuinermit allattuiffianik tigusaqarpoq, kiisalu allattuiffimmi kaammattuutaasut oqaaseqaataasullu pillugit ataatsimiititaliamit apeqqutigineqartut akissallugit.

Aggvaqatigiissillugu inuuneqqortusiartornerup kingunerisaanik anigaasartuuteqaleraluttuinnarnissamik naatsorsuuteqarnermi anigaasartuutit isertitallu akornanni ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu oqimaaqatigiissitsissutaasinnaasunik aaqqissuussaaniikkut aaqqissuusseqqittoqartariaqarnera erseqqissaatigineqarpoq.

Naatsorsuutit suillermeerneqarnerisa kingorna Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliap 2013-imut naatsorsuutit kukkunersuinermit allattuiffiit, kiisalu Naalackersuisut tassunga akissutaat suliarissavai. Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq suliarinnereeruni kingusinnerusukkut suliarineqartussamik isumaliutissiissuteqassaaq.

Naalackersuisut Nunatta Karsiata 2013-imut naatsorsuutai pillugit Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliamik oqaloqateqarluarnissartik qilanaaraat.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisut sinnerlugit Nunatta Karsiata 2013-imut naatsorsuutai Inatsisartunut aamma Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliamut suliassanngortippakka.